

Schorsen en verwijdering leerling.

De commissie betwijfelt of de schorsing/verwijdering (de exacte status is nooit duidelijk geworden) van 15 november 2017 strikt noodzakelijk was. Schorsing is een acute ordemaatregel. Het incident dat volgens school de aanleiding was, vond plaats op vrijdag 10 november 2017 en is daarna – volgens de school – in de klas besproken en uitgesproken. Van maandag 13 tot en met woensdag 15 november 2017 heeft (naam leerling) gewoon zijn klas bezocht en heeft de leerkracht over het incident gesproken met de ouders. De Commissie acht het voorts niet correct dat de school het karakter van de schorsing/verwijdering/time-out in het midden heeft gelaten. De Commissie is ervan overtuigd dat de school dat niet met opzet of slechte intenties heeft gedaan, maar het gevolg is wel geweest dat de ouders in deze voor hen toch al emotioneel ingrijpende periode niet wisten waar zij nu exact aan toe waren en bijvoorbeeld niet wisten of en hoe zij bijvoorbeeld bezwaar konden maken tegen de schorsing/verwijdering. De Commissie adviseert de school om in dit soort situaties meer oog te hebben voor de formaliteiten; die zijn er niet voor niets en strekken ter bescherming van het kind, de ouders en indirect ook van de school; alle partijen weten dan namelijk waar zij aan toe zijn. De klacht is gegrond.

Klachtnummer 2018/051

Advies aan

het Bestuur van de Stichting X (CKC *) (verder ook te noemen: het bestuur of het bevoegd gezag),

inzake de klacht van de heer en mevrouw * (verder te noemen: klagers) jegens mevrouw *, directeur a.i., mevrouw *, intern begeleider (ib-er), mevrouw *, leerkracht, van basisschool * (verder te noemen: de school) te (plaatsnaam) en mevrouw *, bestuurder, (verder ook te noemen aangeklaagden).

I. Verloop van de klachtenprocedure

Klagers hebben hun klacht via e-mail op 9 maart 2018 en vervolgens door middel van het invullen van het, door hen op 20 april 2018 ondertekende, klachtenformulier met bijlagen voorgelegd aan de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en BVE (verder te noemen: de Commissie).

De Commissie heeft aangeklaagde gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.

Aangeklaagden hebben zich verweerd in een op 11 juni 2018 via e-mail verzonden verweerschrift met bijlagen van mevrouw *.

De Commissie heeft de klacht behandeld op een hoorzitting, gehouden op 18 juni 2018 te Haren, alwaar zijn verschenen:

- klagers in persoon

- aangeklaagden in persoon, vergezeld van mevrouw *, directeur van de school

De klacht van klagers betreft het feit dat en de wijze waarop hun zoon (naam leerling), geboren 29 november 2010 en op dat moment leerling van groep 4 van de school, op 15 november 2017 van school is gestuurd.

De school had volgens klagers meer inspanningen moeten doen om (naam leerling) passend onderwijs te bieden.

II. Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt op grond van de stukken en wat ter zittingen naar voren is gekomen als volgt.

Ten aanzien van de feiten,

De zoon van klagers, (naam leerling), is vanaf groep 1 leerling van basisschool (naam school), een van de scholen van CKC *. Hij zat daar dit schooljaar in groep 4. Vanaf groep 1 viel het gedrag van (naam leerling) in de klas op. Met klagers is hierover tijdens 10-minutengesprekken gesproken. Aan het eind van groep 2 is in overleg met de aan de school verbonden gedragsspecialist besloten (naam leerling), ondanks zijn jeugdige leeftijd, over te laten gaan naar groep 3 in de hoop dat de daar geldende structuur hem goed zou doen. Didactisch gezien was hij er op dat moment aan toe.

In groep 3 had (naam leerling) moeite met de wisseling van leerkrachten. Met enige regelmaat vonden er escalaties plaats, met name aan het eind van het kalender- en het schooljaar. Een gedrags-specialist is (naam leerling) op school komen observeren en er zijn concrete hulpmiddelen als oorkappen, rustplekje en stoplichtsysteem ingezet. Aan het eind van groep 3 hebben klagers (naam leerling) heel vaak van school moeten ophalen, omdat het niet meer ging. Hij is tenslotte de laatste twee weken voor de schoolvakantie thuis gebleven.

Klagers hebben de school toen gevraagd of de school nog wel in staat was (naam leerling) te bieden wat hij nodig had. Klagers hebben op dat moment overwogen (naam leerling) naar een andere school, een Daltonschool in de buurt te laten gaan. Maar klagers en de school hebben toen in overleg, met elkaar besloten (naam leerling) toch op De school te laten: hij zou met een schone lei bij een nieuwe ervaren leerkracht in groep 4 gaan beginnen. De ondersteuningsbehoeften zijn op dat moment door de school goed in kaart gebracht en klagers zouden in de zomervakantie Molendrift (een hulpverleningsinstelling die hulp biedt bij gedrags- en opvoedingsproblemen) inschakelen om te werken aan de regulatie van (naam leerling) zijn emoties. Partijen spraken af tegen de herfstvakantie weer bij elkaar komen om te bekijken hoe het gaan was in die periode.

Dit evaluatiegesprek heeft plaatsgevonden op 12 oktober 2017. De leerkracht gaf daarin aan dat het gedrag van (naam leerling) wel opvallend, maar door haar te hanteren was. Haar collega * gaf aan dat ze opzag tegen de tegenover haar vertoonde weerstand van (naam leerling) en dat ze bang was voor escalaties. Dit leverde bij haar stress op. Afsproken werd om op 16 november 2017 verder te spreken met in de tussentijd een kort lijntje tussen ouders en school. De intern begeleider zou ondertussen een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opstellen.

De bestuurder heeft ter zitting verklaard dat deze school onderdeel is van een Samenwerkingsverband, waarin alleen een OPP wordt opgesteld bij een verwijzing naar het speciaal onderwijs. Op deze school wordt gewerkt met ondersteuningsniveaus met daarbij behorend hulplan. Klagers hebben ter zitting verklaard dat deze termen voor hen onbekend zijn en dat met hen ook niet is besproken dat de school van plan was (naam leerling) "op te schalen naar een hoger ondersteuningsniveau". Tot en met groep 3

zijn klagers echter steeds tevreden geweest over de aanpak van de school. In groep 4 viel het klagers tegen dat de school de gedragsspecialist, mevrouw *, niet heeft geraadpleegd en dat geen contact werd gezocht met Molendrift, waar klagers toch op advies van de school heen gegaan waren.

Terwijl in het gespreksverslag van 12 oktober 2017 nog als positieve factor de betrokkenheid van (naam leerling) op anderen en zijn liefzijn wordt genoemd, is zijn gedrag na de herfstvakantie ineens veranderd in uitdagend, letterlijk prikkelend (met punaises en buttons) gedrag. Op vrijdag 10 november 2017 is (naam leerling) tijdens een stillezen-les ineens opgestaan en heeft een medeleerling met een ijzeren raam-handle op het hoofd geslagen. De leerkracht heeft dit aan klagers aan het eind van de dag via e-mail gemeld. Maar, schrijft zij, de dag is harmonieus afgesloten en we beginnen de volgende week weer met frisse moed.

In dat weekend heeft de leerkracht 's nachts wakker gelegen, omdat ze beseftte dat met dit incident een grens bereikt was. De medeleerlingen waren bang voor (naam leerling). Zij heeft daarover na het weekend overlegd met de intern begeleider en de directeur a.i.

(naam leerling) is op maandag 13 november 2017 gewoon naar school gegaan. Klaagster heeft kort met de leerkracht op het schoolplein gesproken. Klaagster vroeg haar toen of het niet zinvol was om de andere ouders van de klas op de hoogte te stellen van de bemoeienis van Molendrift in verband met het gedrag van (naam leerling). Op dinsdag 14 november 2017 zijn klagers gebeld met het verzoek om de volgende dag na schooltijd op school te komen voor een gesprek. Klagers waren zeer verbaasd over dit verzoek, omdat er al een afspraak voor een gesprek voor de volgende dag stond.

In het gesprek op 15 november 2017, waarbij aanwezig waren klagers, de directeur a.i., de intern begeleider en de leerkracht, is klagers medegedeeld dat (naam leerling) niet langer welkom was op de school, omdat de grens van de zorg bereikt was en de veiligheid van (naam leerling), de kinderen en de leerkracht in het gedrang was geraakt. De school kon na het incident van afgelopen vrijdag niet meer instaan voor de veiligheid in de klas. De school kon (naam leerling) niet meer het onderwijs bieden dat hij nodig heeft.

Op 16 november 2017 heeft een gesprek plaatsgevonden met dezelfde personen plus de gedragsdeskundigen van het Samenwerkingsverband en Molendrift "met als doel alle betrokkenen bij te praten en op de hoogte te brengen van de boodschap van 15 november 2017 en voorts vooruit te kijken welke stappen er nu genomen moesten worden om (naam leerling) de komende periode onderwijs te geven en om op zoek te gaan naar een nieuwe school." Klagers zijn erg boos over de abrupte boodschap en begrijpen niet waarom de school niet meteen vrijdag na het incident gebeld heeft en waarom ze (naam leerling) maandag en dinsdag nog gewoon naar school hebben laten gaan, om hem vervolgens ineens de toegang te weigeren. Dit is voor het kind niet te begrijpen.

Op 23 november 2017, 12 december 2017 en 15 januari 2018 is gesproken over opties om (naam leerling) onderwijs te bieden (in groepjes buiten de klas door een onderwijsassistent met toestemming van de ouders van die specifieke kinderen, individueel onderwijs na schooltijd door de leerkracht, thuisonderwijs) en over mogelijke te bezoeken scholen (so cluster 4, sbo en regulier onderwijs).

Op 15 februari 2015 is (naam leerling) begonnen op SBO * te (plaatsnaam).

Beoordeling

De Commissie stelt vast dat klagers en de school tot en met het gesprek op 12 oktober 2017 op één lijn zaten. Zij waren met elkaar in goed overleg en de intentie was om te komen tot het inventariseren van de

ondersteuningsbehoefte van (naam leerling) in een OPP. Tot dat moment waren er geen verschillen van inzicht.

In de periode tussen 12 oktober 2017 en 15 november 2017 veranderde het gedrag van (naam leerling) op school van -kort gezegd- storend naar agressief. De veiligheid van andere kinderen kwam in het geding.

De Commissie respecteert het standpunt van de school dat (naam leerling) hierdoor in de klas niet langer kon worden gehandhaafd. De school was duidelijk handelingsverlegen en mocht daarom een beslissing nemen om samen met de ouders op zoek te gaan naar een andere – passende – school voor (naam leerling). De ouders hebben aangegeven dat zij die keuze kunnen billijken. Het gaat hen er vooral om hoe die keuze tot stand is gekomen en met hen is gecommuniceerd.

In zijn algemeenheid stelt de commissie het volgende voorop. De beslissing dat een kind niet langer welkom is op school is – ook al zijn daarvoor hele goede redenen – zeer ingrijpend voor een kind en de ouders. Het is het meest verstrekende bericht dat een kind en zijn ouders kunnen krijgen. Daarom geldt -heel bijzondere omstandigheden daargelaten- dat zo'n beslissing nooit een verrassing mag zijn. Dat geldt in zijn algemeenheid, maar zeker in het geval van (naam leerling), omdat de school keer op keer bij (naam leerling) en zijn ouders de verwachting had gewekt dat de school het aankon. De commissie begrijpt leerpunt 2 (uit bijlage 18 bij het verweerschrift) van de school (eerder stoppen in plaats van doorgaan tot het uiterste), maar stelt vast dat dat in dit geval niet is gebeurd. Als de school -hoe goed bedoeld ook- doorgaat en daardoor verwachtingen wekt, dan schept dat verplichtingen voor het managen en afbouwen daarvan. Tegen die achtergrond heeft de commissie zich afgevraagd of de schorsing/verwijdering op 15 november 2017 de enige juiste optie was.

De commissie betwijfelt of de schorsing/verwijdering (de exacte status is nooit duidelijk geworden) van 15 november 2017 strikt noodzakelijk was. Schorsing is een acute ordemaatregel. Het incident dat volgens school de aanleiding was, vond plaats op vrijdag 10 november 2017 en is daarna – volgens de school – in de klas besproken en uitgesproken. Van maandag 13 tot en met woensdag 15 november 2017 heeft (naam leerling) gewoon zijn klas bezocht en heeft de leerkracht over het incident gesproken met de ouders.

Daarom én omdat op 16 november 2017 een gesprek met de ouders en deskundigen gepland stond, had de school er volgens de Commissie beter voor kunnen kiezen om de boodschap – we gaan op zoek naar een andere school voor (naam leerling) – op 16 november 2017 in dat gesprek te brengen, en op dat moment met de ouders open in gesprek te gaan over oplossingen en maatregelen voor de tussenliggende periode. De Commissie begrijpt dat de school de ouders op 16 november 2017 niet met die negatieve boodschap wilde overvallen; de ouders zouden immers met andere verwachtingen naar het gesprek op 16 november 2017 komen.

Daarom was het op zichzelf correct om de ouders over de gewijzigde insteek van het gesprek op 16 november 2017 vóóraf te informeren, maar dat maakte het niet noodzakelijk om (naam leerling) op 15 november 2017 te schorsen/verwijderen.

Schorsing en verwijdering zijn diffamerende maatregelen die door kinderen en hun ouders als een straf en zeer negatief worden ervaren. Door te grijpen naar dat zware middel, daags voor het gesprek op 16 november 2017, legt de school een nodeloze druk op dat gesprek. Het komt de Commissie voor dat de school op 16 november 2017 vanuit de op zichzelf terechte gedachte dat het niet langer ging, eerst met de ouders had moeten overleggen over het traject naar een nieuwe school voor (naam leerling) en de te nemen maatregelen in de tussenliggende periode die recht doen aan de belangen van (naam leerling) en de andere kinderen. De school heeft het (naam leerling), zijn ouders en ook zichzelf moeilijk gemaakt door eerst te schorsen/verwijderen en daarna met de ouders te gaan praten over oplossingen.

De Commissie acht het voorts niet correct dat de school het karakter van de schorsing/verwijdering/time-out in het midden heeft gelaten. De Commissie is ervan overtuigd dat de school dat niet met opzet of

slechte intenties heeft gedaan, maar het gevolg is wel geweest dat de ouders in deze voor hen toch al emotioneel ingrijpende periode niet wisten waar zij nu exact aan toe waren en bijvoorbeeld niet wisten of en hoe zij bijvoorbeeld bezwaar konden maken tegen de schorsing/verwijdering. De Commissie adviseert de school om in dit soort situaties meer oog te hebben voor de formaliteiten; die zijn er niet voor niets en strekken ter bescherming van het kind, de ouders en indirect ook van de school; alle partijen weten dan namelijk waar zij aan toe zijn.

III. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht gegrond.

IV. Advies aan het bevoegd gezag.

De Commissie adviseert de school om in dit soort situaties meer oog te hebben voor de formaliteiten; die zijn er niet voor niets en strekken ter bescherming van het kind, de ouders en indirect ook van de school; alle partijen weten dan namelijk waar zij aan toe zijn.

Aldus gegeven op 18 juni 2018 door mr. F. J. Agema, voorzitter, drs. G. Moes- ten Brug en mr. W.R. van der Velde, leden, in tegenwoordigheid van mr. M. Mulder-Das, secretaris.